

Девушка красива и умна.
Он так ревнив! Как ты его терпишь?

Dívka je pěkná a chytrá.
Je tak žárlivý! Jak ho sneseš?

CO MUSÍŠ VĚDĚT

→ Krátké tvary se tvoří pouze od přídavných jmen jakostních, u kterých se odstraní koncovka. Získaný kmen je tvar mužského rodu: великий – велик.

Pokud přidáme rodové koncovky, získáme ostatní tvary:

rod mužský	rod ženský	rod střední	mn. č.
велик	велик-а	велик-о	велик-и

→ Pokud se v krátkém tvaru na konci kmene nachází dvě souhlásky, vloží se mezi ně pohyblivá souhlásková nebo -о nebo -е. Samohlásková -о se vloží, pokud skupinu tvoří tvrdé souhlásky + к: близкий – близок, гадкий – гадок

→ Stejně tvoří krátký tvar přídavná jména: дорогой – дорог, полный – полный, смешной – смешон.

→ Ostatní souhláskové skupiny rozdělíme pomocí -е (-ё): бедный – беден, хитрый – хитёр. Pokud je v plném tvaru -ь nebo -й, v krátkém tvaru mužském se tato písmena nevyskytují: горький – горек, ale горька, горько, горьки
больной – болен, ale больна, больно, больны

→ Přídavná jména zakončená -енный končí v krátkém tvaru rodu mužského jedním -н nebo se mezi zdvojené -н vloží -е: легкомысленный – легкомыслен, обыкновенный – обыкновен.

→ Krátký tvar může být přísudkem pouze tehdy, když je součástí přísudku jmenného (nemůže být přívlastkem): Фильм интересен. Она глупа.

→ Pokud ro přídavném jméně, které je součástí přísudku, následuje 3. pád, použijeme výhradně krátký tvar: Этот фильм интересен всем – и детям, и взрослым.

→ S výrazem очень a dalšími ve významu „hodně“ (необыкновенно, невероятно atd.) ve funkci přísudku mohou být použity oba tvary: Она очень экономна/экономная.

→ Po slově так může být použit jenom krátký tvar, po такой pouze dlouhý/plný: Она так глупа! Она такая глупая!

ПОЗОРИ!

Chybně: Этот фильм интересный всем – и взрослым, и детям.

VYSVĚTLENÍ: Přídavné jméno tu plní funkci přísudku, po kterém následuje 3. pád (всем – и взрослым и детям), tedy plný tvar v tomto případě nemůže být použit.

Správně: Этот фильм интересен всем – и взрослым, и детям.

I. Od uvedených přídavných jmen utvoř krátké tvary všech rodů v č. j. a krátké tvary v č. mn. č. j.

1. седой – _____
2. глухой – _____
3. слухной – _____
4. любезный – _____
5. низкий – _____
6. бессильный – _____
7. стойкий – _____
8. высокий – _____
9. остроумный – _____
10. обаятельный – _____

II. Зměň, kde to je možné, dlouhé tvary přídavných jmen za krátké.

1. Потода отвратительная. – _____
2. Старуха жадная. – _____
3. Она жадная старуха. – _____
4. Он справедливый судья. – _____
5. Лицо у него обыкновенное. – _____
6. Я очень голодная. – _____
7. Дети очаровательные. – _____
8. Какие очаровательные дети! – _____
9. Она нежная, тактичная и умная. – _____

III. Kde to je možné, změň krátký tvar přídavného jména na dlouhý.

1. Это интересно всем, кто молод, умён и продвинут. _____
2. Российский рынок СМИ привлекателен для инвесторов. _____
3. Космос таинствен и загадочен. _____
4. Люди бессильны в борьбе со стихией. _____
5. Ну как салат? – Необыкновенно вкусен. _____
6. Работа пожарника опасна и трудна. _____
7. Этот вирус опасен своей мутацией. _____
8. Его жизнь была коротка, но ярка. _____
9. Её лицо очень обаятельно. _____

КЛІС

I. 1. сед, седа, седа, седа 2. глуп, глупа, глупо, глупы 3. сложен, сложна, сложно, сложны 4. любезен, любезна, любезно, любезны 5. низок, низко, низка, низко, низки 6. бессилён, бессильна, бессильно, бессильны 7. стоек, стойка, стойки 8. высок, высока, высоко, высоки 9. остроумен, остроумна, остроумно, остроумны 10. обаятелен, обаятельна, обаятельны II. 1. отвратительна 2. жадна 3. – 4. – 5. – 6. голодна 7. очаровательны 8. – 9. нежна, тактична и умна III. 1. молодой, умный и продвинутый 2. – 3. таинственный и загадочный 4. – 5. вкусный 6. опасная и трудная 7. – 8. короткая, но яркая 9. обаятельно